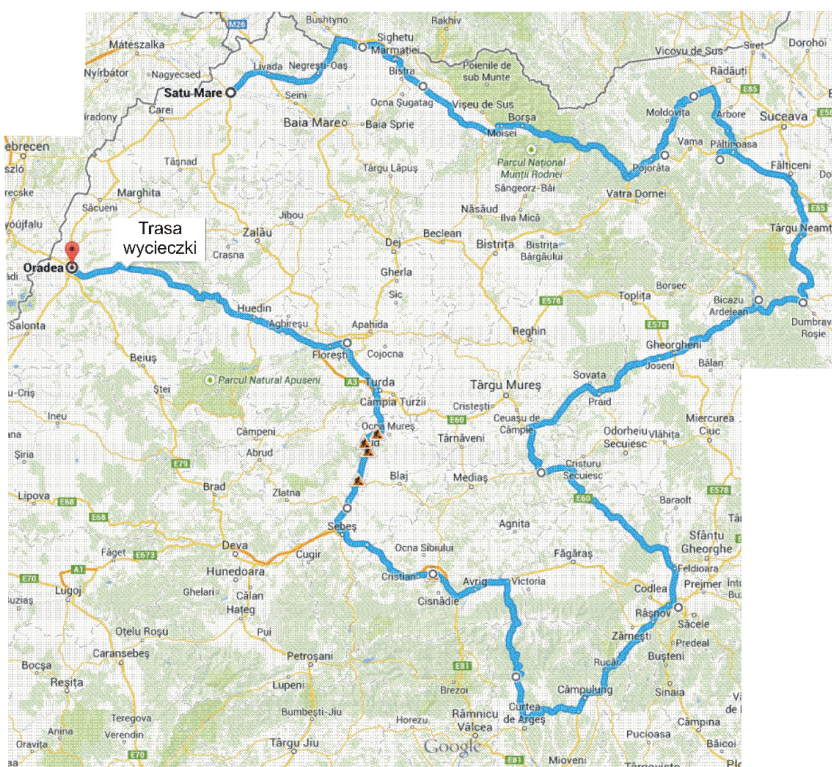

**SPRAWOZDANIE Z WYCIECZKI DO RUMUNII ZORGANIZOWANEJ PRZEZ
KOŁO TARNOWSKICH WODOCIĄGOWCÓW TARNOWSKIEGO ODDZIAŁU
PZITS W TERMINIE W DNIACH OD 8 DO 14 WRZEŚNIA 2014 R.**

Wycieczka została zorganizowana przez Koło Tarnowskich Wodociągowców Tarnowskiego Oddziału Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych w dniach 8 – 14 września 2014 r. W wycieczce uczestniczyło 14 Członków Koła. Koszt wycieczki 1200,00 zł od osoby plus transport 8 500,00 zł

8 - 9 września 2014 r.

O godzinie 22:00 wyjechaliśmy z Tarnowa w kierunku granicy słowackiej. Po nocnej jeździe, po przejechaniu Słowacji i Węgier przekroczyliśmy granicę Rumuni. Pierwszą miejscowością, do której dotarliśmy na terenie Rumunii było miasto Satu Mare, stolica regionu Maramuresz. Krótki pobyt w tej miejscowości wykorzystany został na wymianę waluty, poranną kawę oraz spacer po centrum miasta.

Dalsza trasa wycieczki prowadziła do miejscowości Sapanta słynącej z „wesołego cmentarza”. Jego unikalność stanowią drewniane nagrobki z płaskorzeźbami i barwnie malowanymi scenami z życia ziemskiego leżących na cmentarzu osób. Wśród wielu nagrobków można zobaczyć m.in. pasterza z owcami na hali, urzędnika za biurkiem, aptekarza wśród fiolek. Dalszy plan wycieczki zakładał przejazd w kierunku miejscowości położonych w dolinie rzeki Izy, zwiedzanie kompleksu klasztornego w Barsanie oraz najstarszej cerkwi w Ieud – wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Rumunia to kraj, w którym oprócz licznych zabytków można podziwiać niepowtarzalne piękno przyrody, czego potwierdzeniem był m.in. przejazd przełęczą Prislop w drodze do Campalungu Mołdawskiego, gdzie tego dnia został przewidziany nocleg.

10 września 2014 r. – dzień II

Kolejny dzień wycieczki rozpoczęliśmy od zwiedzenia unikalnych „malowanych klasztorów” wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO w miejscowościach: Sucevita i Voronet. Klasztory te zachwycają mnogością i stylem malowideł, które zdobią zarówno wnętrza, jak również

zewnętrzne ściany klasztorów. Kolejną atrakcją tego dnia była wizyta w warsztacie ceramiki w Marginea, gdzie można było przypatrzeć się pracy przy wyrobie ceramiki oraz nabyć regionalne wyroby ceramiczne. Na trasie wycieczki tego dnia znalazła się również miejscowość o polskich korzeniach o nazwie Cacica (Kaczyca). W miejscowości tej w końcu XVIII wieku wybudowano kopalnię soli. Do budowy kopani zostali sprowadzeni Polacy z okolic Wieliczki. Tradycje polskie zostały tam zachowane do dnia dzisiejszego, w Cacicy bez większego problemu można spotkać osoby mówiące po Polsku, został tam również zbudowany polski kościół, konsekrowany w 1904 r. Po zwiedzeniu kopalni soli i wizycie w polskim kościele, skierowaliśmy się do miejscowości Targu Neamt. W Targu Neamt celem wycieczki było zwiedzenie warownego zamku, który kiedyś zdobył bez rozlewu krwi Jan III Sobieski. Po zwiedzeniu zamku udaliśmy się na nocleg do miejscowości Piatra Neamt.

11 września 2014 r. – dzień III

Po śniadaniu udaliśmy się w kierunku wąwozu Bicaz, który jest prawdziwym cudem natury, kanion wyrzeźbiony przez rzekę osiąga nawet 400 m głębokości. Jednak przed wjechaniem do wąwozu nieco zboczyliśmy z trasy, aby zobaczyć zaporę wraz z hydroelektrownią na rzece Bistrita. Wysokość zapory dochodzi do 127 m, jej długość to 435 m, powstałe w wyniku spiętrzenia sztuczne jezioro stanowi miejscową atrakcję turystyczną. Moc hydroelektrowni to ok. 210 MW. Po zwiedzeniu zapory skierowaliśmy się w kierunku wąwozu Bicaz. Po przejechaniu wąwozu wycieczka zatrzymała się na krótki postój nad Czerwonym Jeziorem (Lacu Rosu). Jest to największe, naturalne jezioro górskie w Karpatach Rumuńskich. W dalszej podróży skierowaliśmy się do Sighisoary wpisanej na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Po zakwaterowaniu w

hotelu i obiedzie udaliśmy się na zwiedzanie miasta, aby zobaczyć Wieżę Zegarową, dom, w którym urodził się Drakula, kościół oraz szkołę na wzgórzu, do których prowadzą charakterystyczne, zadane „Szkolne Schody”.

12 września 2014 r. – dzień IV

Kolejnego dnia, po śniadaniu w hotelu wyruszyliśmy do miasta Brasov słynącego z malowniczej renesansowej starówki. O samym Brasovie mówi się, że jest miastem intelektualistów. Zwiedziliśmy romańsko-gotycki kościół (tzw. „czarna katedra”), w którym pochowany został syn Drakuli Michał. Spacerując uliczkami miasta podziwialiśmy piękną architekturę jego historycznego centrum. Dalsze zwiedzanie „szlakiem Drakuli” przewidywało wizytę w miejscowości Bran, celem zwiedzenia średniowiecznego zamku, który uważany jest za siedzibę Drakuli. Dalsza trasa wycieczki przewidywała w drodze do miejsca noclegu w miejscowości Sibiu, przejazd Droga Transfagaraska.

Droga Transfagaraska przecina z północy na południe Góry Fogaraskie, najwyższe pasmo górskie rumuńskich Karpat, między ich dwoma najwyższymi szczytami – Moldoveanu (2544 m n.p.m.) i Negoiu. Łączy miasta Sybin w Siedmiogrodzie i Pitești na Wołoszczyźnie. Najbardziej spektakularnie prezentuje się od strony północnej. Przy trasie od strony południowej znajdują się liczne atrakcje – między innymi

zaporę na rzece Ardżesz o wysokości 160 metrów tworzącą jezioro Vidraru oraz zamek Poienari należący do Władcy Palownika (pierwowzoru Drakuli). Przy drodze działa kilka hoteli i schronisk. Na trasie znajduje się pięć wiaduktów, kilka mniejszych tuneli oraz liczne zakręty. W najwyższym punkcie trasy (2 034 m n.p.m.) znajduje się jezioro Bâlea i najdłuższy tunel w Rumunii (884 m) przecinający łańcuch górski. Ze względu na liczne zakręty na drodze obowiązuje ograniczenie prędkości do 40 km/h. Tunel w najwyższym punkcie drogi jest zamknięty od października do kwietnia z powodu śniegu i wiatrów. Droga Transfagaraska została zbudowana w latach 1970–1974 za czasów Nicolae Ceaușescu. Początkowo miała

znaczenie militarne. Podczas jej budowy wykorzystano miliardowe sumy pieniędzy i 6 milionów kilogramów dynamitu. 40 budujących ją żołnierzy straciło życie.

13 września 2014 r. – dzień V

Ostatni dzień na ziemi rumuńskiej rozpoczęliśmy od śniadania, po którym udaliśmy się na zwiedzanie miasta Sibiu - miasta artystów, dawnego ośrodka handlu i kultury, z największym w Transylwanii placem Pieta Mare. Odbyliśmy spacer po zabytkowej starówce, która jest zabudowana wspaniałymi barokowymi budynkami, przeszliśmy mostem kłamców (który wg legendy ma runąć gdy przejdzie przez niego kłamec). Jeszcze w godzinach przedpołudniowych wyruszyliśmy w stronę kraju. Po drodze zwiedziliśmy monumentalne zabytki Alby Julii - jednej ze stolic Siedmiogrodu. Na terenie potężnej cytadeli – Alba Carolina - zwiedziliśmy Katedrę, gdzie pochowany jest Jan Hunyady, siedmiogrodzki książę oraz Izabela Jagiellonka, żona króla węgierskiego Jana Zapoły, córka Zygmunta Starego i Bony oraz jej syn Jan Zygmunt.

Następnie przejechaliśmy do Klużu (Cluj Napoca), największego po Bukareszcie miasta Rumuni, które liczy ponad 300 tys. mieszkańców.

Dzięki uprzejmości Kompani Wodociągowej miasta Cluj Napoca (Compania de Apa "SOMES" S.A.) mieliśmy niepowtarzalną możliwość zwiedzenia prowadzonego przez Kompanię Muzeum Wody mieszczącego się na terenie ujęcia infiltracyjnego wody w dzielnicy Florestii.

Compania de Apa "SOMES" S.A. jest nowoczesnym przedsiębiorstwem obsługującym niemal 750 tys. mieszkańców. Jej zakres działania to dostawa wody i odbiór ścieków z terenu obejmującego miasto Cluj Napoca i okolic. W sumie teren działania przedsiębiorstwa to 8 gmin i miast i ponad 58 miejscowości wiejskich w powiatach Cluj i Salaj. Compania de Apa "SOMES" S.A. jest firmą z ponad stu letnią tradycją, swoją działalność rozpoczęła w 1892 r. Obecnie firma ta korzystając ze środków Unijnych w znacznym stopniu zmodernizowała kluczowe elementy infrastruktury, czego wymiernym efektem jest znaczna poprawa stanu środowiska w rejonie działania firmy, głównie w zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych. Stacja

uzdatniania wody oraz oczyszczalnia ścieków zarządzane przez prezentowaną firmę należą do jednych z najbardziej nowoczesnych na terenie Rumunii.

Muzeum Wody zostało otwarte w dniu 14 października 1992 roku przez Somes Water Company w stulecie istnienia przedsiębiorstwa. Znajduje się ono na terenie ujęcia wody w budynku pompowni z 1898 r.. Na zewnątrz i wewnątrz budynku prezentowane są setki eksponatów: rur, pomp, dokumentów, map, fotografii, planów technicznych, książek, narzędzi i maszyn, kolekcja obejmuje także darowizny z zaprzyjaźnionych przedsiębiorstw z różnych krajów, które chciały wnieść swój wkład w rozwój muzeum. Jest to pierwsze i jedyne muzeum wody w Rumunii - motto muzeum brzmi: *"Woda to życie"*, jego przesłaniem jest zwrócenie uwagi jak cennym darem jest woda i że każda jej kropla powinna być należycie szanowana.

Po zapoznaniu się z eksponatami muzeum oraz z podstawowymi zasadami obecnego funkcjonowania firmy Compania de Apa "SOMES" S.A. odnaleźliśmy wiele wspólnych elementów łączących Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. i Compania de Apa "SOMES" S.A. Należy tu wymienić m.in. czas funkcjonowania przedsiębiorstw, zakres działalności, obszar działania jak również niedawno zakończone projekty współfinansowane w ramach Funduszu Spójności. Pobyt w muzeum zakończyliśmy wpisem do Księgi Pamiątkowej.

Dalszy pobyt w mieście Cluj Napoca obejmował zwiedzanie Rynku Węgierskiego z kościołem św. Michała oraz obiad przed podróżą powrotną do kraju.

14 września 2014 r. – dzień VI

Około godziny 4⁰⁰ przyjechaliśmy do Tarnowa gdzie nastąpiło zakończenie wycieczki.

Plan wycieczki został zrealizowany w całości. Wszyscy uczestnicy wycieczki wzięli udział w części technicznej związanej ze zwiedzaniem obiektów firmy dostarczającej wodę i odbierającą ścieki w mieście Cluj Napoca - Compania de Apa "SOMES" S.A.. Wszyscy uczestnicy wyrazili pozytywną opinię w stosunku do organizacji, przebiegu oraz wyniesionych z niej korzyści.

W czasie trwania wycieczki nie było żadnych przypadków niegodnego zachowania wśród jej uczestników.

Tarnów, dnia 17 września 2014 r.